P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

B.A. Semester - I [Mark : 40

10-10-2015] **Sanskrit : CE-102** [8-30 to 10-00

(1) दण्डीविरचित - दशकुमारचरितम् - उच्छ - ६ ॥

(2) व्याकरणम् ।

1. નીચે આપેલા ગદ્યખંડોમાંથી ગમે તે બેનો અનુવાદ કરો. 12

(1) ततोऽल्पीयसा कालेन राज्ञः प्रियमहिषी मेदिनी नामैकं पुत्रमसूत । समुत्पन्ना चैका दुहिता । साद्य कन्या कन्दुकावती नाम सोमापीडां देवीं कन्दुकविहारेणाराधयितु-मागमिष्यति । तस्यास्तु सखी चन्द्रसेना नाम धात्रेयिका मम प्रियासीत् । सा चैषु दिवसेषु राजपुत्रेण भीमधन्वना बलवदनुरुद्धा । तदहमुत्कण्ठितो मन्मथशरशल्य-दुःखोद्विग्नचेताः कलेन वीणायाः रवेणात्मानं किञ्चिदाश्वासयान्विविक्तमध्यासे' इति ।

(2) अस्ति सौराष्ट्रेषु वलभी नामनगरी । तस्यां गृहगुप्तनाम्नो गुह्यकेन्द्रतुल्यविभवस्य नाविकपतेर्दुहिता रत्नवती नाम । तां किल मधुमत्याः समुपागम्य बलभद्रो नाम सार्थवाहपुत्रः पर्यणैषीत् । तयापि नववध्वा रहसि रभसविघ्नितसुरतसुखो झटिति द्वेषमल्पेतरं बबन्ध । न तां पुनर्द्रष्टुमिष्टवान् । तद्गृहागमनमपि सुहृद्वाक्यशतातिवर्ती लज्जया परिजहार । तां च दुर्भगां तदाप्रभुत्येव 'नेयं रत्नवती, निम्बवती चेयम्' इति स्वजनः परजनश्च परिबभूव ।

(3) सोऽहमब्रुवम् - अस्ति शूरसेनेषु मथुरा नामे नगरी । तत्र कश्चित्कुलपुत्रः कलासु गणिकासु चातिरक्तः, मित्रार्थं स्वभुजमात्रनिर्व्यढानेककलहः, कलहकण्टक इति कर्कशैरभिख्यापिताख्यः प्रत्यवात्सीत् । स चैकदा कस्यचिदागन्तोश्चित्रकारस्य हस्ते चित्रपटं ददर्श । तत्र काचिदालेख्यगता युवतिरालोकमात्रेणैव कलहकण्टकस्य कामातुरं चेतश्चकार ।

[P.T.O.

2. 'दशकुमारचरितम्' નું કથા-આખ્યાયિકાના લક્ષણોને આધારે ગદ્યકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા **16**

2. **ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)**

(1) ધૂમિની વૃત્તાંત

(2) મિત્રગુપ્તનું પાત્ર.

(3) નિતમ્બવતી કથા.

(4) દંડીની વાર્તાકલા.

(5) દંડીનું જીવન.

3. **નીચેનામાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યોમાં આપો.** **12**

(1) દશકુમારચરિત કેટલા ભાગમાં વહેચાયેલું છે ?

(2) લતામંડપમાં વીણાવાદન કરતા યુવાનને મિત્રગુપ્તે શું પૂછ્યું ?

(3) મિત્રગુપ્તે બ્રહ્મરાક્ષસના પ્રશ્નોના ઉત્તરમાં કઈ કથાઓ કહી ?

(4) ઝાંઝરની કથા સાંભળીને લોકોએ શું કહ્યું ?

(5) ગોમિનીની કથા કયા દેશની છે ? તેમાં કોની વાત કરવામાં આવી છે ?

(6) રત્નવતીનો બલભદ્રે કેમ ત્યાગ કર્યો ?

(7) કંદુકાવતીનું પિતા સાથે ક્યારે મિલન થયું ?

(8) पचध्वे અને भवामः રૂપો ઓળખાવો.

(9) नृत्यन्ति તથા युध्यामहे રૂપો ઓળખાવો.

(10) अयुध्यथाः તથા अत्यजन् રૂપો ઓળખાવો.